

Näringsdepartementet
 Mäster Samuelsgatan 70
 111 21 Stockholm
n.registrator@regeringskansliet.se

Sveriges Entomologiska förening
 c/o Linda Strand
 Lilla Mörshögsvägen 108
 267 90 Bjuv

Remissvar Underlagsrapporter till arbetet med det nationella skogsprogrammet Dnr: N2015-2214-SK

Underlagsrapport från arbetsgrupp 1 inom nationellt skogsprogram:

3.3.2.2 Åtgärdsförslag – Utred artskyddsförordningen för att säkerställa att den är tillämpbar, effektiv och rättssäker

SEFs kommentar: **Positivt att klargöra vad som gäller, men viktigt att detta inte innebär förenklingar som försämrar artskyddet.**

Underlagsrapport från arbetsgrupp 2 inom nationellt skogsprogram:

5.2.1 Åtgärdsförslag – Mer dynamisk naturvård, DYNA

Arbetsgruppens förslag

- Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen får i uppdrag att utreda hur arrendebaserade ersättningar kan konstrueras. En aspekt att ta hänsyn till är vad som händer när arrendet löper ut. Hänsyn ska även tas till hur skogens produktion påverkas (se även strategisk rekommendation om styrning mot svenska modellen 1.2).
- En lansering och genomförande av en ny ersättningsform bör innefatta förstärkt samverkan mellan skogsnäringen och ideella naturvården, exempelvis i form av gemensamt upplagda och genomförda fortbildningar

5.2.2 Åtgärdsförslag – Nya beskattningsregler för naturvårdsavtal

Arbetsgruppens förslag

- Skatteverket får i uppdrag att utreda hur ersättningen vid naturvårdsavtal eller arrendebaserade ersättningar skulle kunna beskattas på ett mer ändamålsenligt sätt.

5.2.3 Åtgärdsförslag – Ersättningsmarker

Arbetsgruppens förslag

Sveriges Entomologiska Förening

Sveriges Entomologiska Förening
 c/o Linda Strand
 Lilla Mörshögsvägen 108, 267 90 Bjuv, SVERIGE
 e-mail: info@sef.nu

- Lämplig myndighet får i uppdrag att analysera effektivitet, kostnad och naturvårdsnytta när det gäller ersättningsmark som verktyg i områdesskyddsarbetet.

Om analysen visar att det är ett funktionellt verktyg bör:

- Ersättningsmark införs som ett stående erbjudande till markägare vid skydd av skogsmark där så är praktiskt möjligt.
- Regeringen besluta om att tillgängliggöra statlig ersättningsmark i lämplig omfattning efter redogörelse av kostnaderna för ett sådant tillgängliggörande.
- Naturvårdsverket/Länsstyrelserna genomföra markbytesaffärerna med aktuella skogsbolag.
- Skogsbolag, kommuner och andra skogsägare uppmuntras att delta vid tre- eller flerpartsbyten.
- Regeringen tillföra medel till Naturvårdsverket för inköp av ersättningsmark och ge länsstyrelserna möjlighet att arbeta med detta instrument

SEFs kommentar: **Positivt med åtgärder som syftar till att stimulera och stärka skydd av skogsmark. Det bör dock påpekas att skog som lämnas till fri utveckling bara utgör livsmiljö för en del av den entomologiska mångfald som på olika sätt hotas eller missgynnas i dagens produktionsskog. Detta gäller också vedlevande arter inom insektsgrupper såsom skalbaggar och steklar, där många arter föredrar eller är beroende av döende eller död ved i solexponerade lägen, substrat som sällan tillskapas i skog som lämnas att utvecklas mot naturskog (med undantag för hållmarkstallskog och annan tallskog på mycket svaga marker).**

5.2.4 Åtgärdsförslag – Utveckling av naturvårdande skötsel och restaurering av naturvärden och sociala värden

Arbetsgruppens förslag

- Stimulera forskning för att utvärdera olika skötselåtgärder och betydelsen av naturvårdande skötsel, samt hur hänsyn och naturvårdande skötsel respektive skydd kan samverka effektivt.
- Skogsstyrelsen får i uppdrag att utarbeta förslag till ersättningssystem för att stimulera naturvårdande skötsel, inklusive restaurering.
- Naturvårdsverket, länsstyrelser och Skogsstyrelsen ser över och åtgärdar eventuella hinder som kan verka begränsande för naturvårdande skötsel inklusive restaurering.
- Skogsstyrelsen och Naturvårdsverket får i uppdrag att i samråd med skogsbruket och forskningen ta fram rekommendationer, samt material för utbildning och rådgivning, för naturvårdande skötsel och restaurering.

SEFs kommentar: **Mycket viktigt med åtgärder som stimulerar och stärker naturvårdande skötsel. Detta gäller inte minst aktiva åtgärder för att skapa och hära miljöer och substrat för vedlevande insekter, såsom brandfält och områden med mycket död lövved. Det är också viktigt att öka inslaget av naturvårdande skötsel i produktionsskog, där andelen död lövved (både självgallrad och aktivt tillskapad i gallrade bestånd) tillåts ligga betydligt högre än i**

Sveriges Entomologiska Förening

Sveriges Entomologiska Förening

c/o Linda Strand

Lilla Mörshögsvägen 108, 267 90 Bjuv, SVERIGE

e-mail: info@sef.nu

gängse produktionsskog. Allt detta förutsätter en god och långsiktig planering, eftersom 'leveranstiden' på lämpliga områden kan vara ganska lång.

En annan viktig komponent är att ta tillvara den entomologiska potentialen i hagmarker, igenväxande kulturmarker, åkerholmar etc. Detta förutsätter ofta aktiv utglesning, framför allt av inväxande gran som föröder de flesta entomologiska värden på sikt, både sådana knutna till trädskiktet, och insekter som kan utnyttja ett resterande, inte längre hävdat fältskikt.

Termen 'restaurering' återkommer på flera ställen i åtgärdsförslaget. Vi vil understryka att detta måste uppfattas brett – alltså restaurering av ett spektrum av trädbärande miljöer och successionsfaser (många i eller gränsande till kulturlandskapet), liksom vattendrag och våtmarker i skogslandskapet, och alltså inte bara tolkas som återskapande av naturskog.

Vi instämmer också i behovet av kunskap och vägledning – hela skalan från forskning (vi vet ännu mycket lite om hur punktvisa naturvårdsåtgärder stöttar populationer av hotade och missgynnade arter i ett större landskapsperspektiv) – till praktiska och användarvänliga instruktioner för markägarna.

5.6.3 Åtgärdsförslag – Översyn av artskyddsförordningen *Arbetsgruppens förslag*

- Artskyddsförordningen och dess tillämpning i skogsbruket utreds.

SEFs kommentar: Positivt att klargöra vad som gäller, men viktigt att detta inte innebär förenklingar som försämrar artskyddet (samma kommentar som för rapport 1, 3.3.2.2.).

5.6.5 Åtgärdsförslag – Kunskapsunderlag för skydd av skog *Arbetsgruppens förslag*

- Skogsstyrelsen och Naturvårdsverket får i uppdrag att låta en brett sammansatt grupp av ledande naturvårdsforskare göra en bristanalys av behoven att avsätta skog för naturvård och att med utgångspunkt i bristanalysen beskriva konsekvenser för biologisk mångfald, ekosystemtjänster och skogsproduktion vid olika nivåer på skydd av skog. En samhällsekonomisk konsekvensanalys ingår i uppdraget.
- I analysen ska den samlade effekten av formella avsättningar, frivilliga avsättningar och generell hänsyn utvärderas.

SEFs kommentar: Positivt i bred naturvårdsbemärkelse. Såsom påtalats ovan adresserar dock passivt skogsskydd/fri utveckling bara en begränsad del av de livsmiljöer och livsvillkor som skogs- och trädanknutna hotade och missgynnade insekter behöver.

7.1 Förslag till hantering nyckelbiotoper

Beskrivning: Skogsstyrelsen har inlett ett arbete med att ta fram en nulägesbeskrivning om nyckelbiotoper. Syftet med arbetet är att redovisa hur olika intressenter ser på och upplever arbetet med nyckelbiotoper, klargöra eventuella problem och oklarheter samt peka på möjligheter och utvecklingsbehov. Nulägesbeskrivningen ska också beskriva läget för nyckelbiotoperna i skogen idag, vad gäller förekomst och fördelning över landet och för olika ägargrupper.

Vi instämmer i behovet av analys, men vill också framhålla att detta inte får leda till att den naturvårdsnytta som tillämpningen av nyckelbiotopsbegreppet medfört inte urholkas. Särskilt viktigt ur ett entomologiskt perspektiv är att uppmärksamma trädbärande miljöer i eller i anknytning till kulturlandskapet, liksom behovet av aktiva skötselåtgärder (såsom att hålla undan gran) i nyckelbiotoper med rötter i det hävdade kulturlandskapet, och för att bibehålla kvaliteterna i (och nyskapa) lövrika skogliga successionsfaser.

7.2 Förslag till hantering av ytterligare produktionshöjande åtgärder inom naturens gräns.

SEFs kommentar: **Här vill vi uttala kraftfullt stöd för Alternativ 2 (Ytterligare produktionshöjande åtgärder används med stor försiktighet eller inte alls). Detta gäller i synnerhet användning av främmande trädslag och stubbrytning (vanliga avverkningsstubbar används av många vedlevande arter och utgör det helt övervägande tillskottet av grövre död, solexponerad ved i skogslandskapet).**

Sveriges Entomologiska Förening

Sveriges Entomologiska Förening
c/o Linda Strand
Lilla Mörshögsvägen 108, 267 90 Bjuv, SVERIGE
e-mail: info@sef.nu